

Lakrimal Kanalikül Skuamöz Papillomu (Olgu Sunumu) ¶

Abdullah ÖZKIRIŞ*, Cem EVEREKLİOĞLU*, Kuddusi ERKILIÇ**,
Özgür İLHAN***, Hakkı DOĞAN****

ÖZET

Lakrimal kanalikül papillomu, epifora ve lokal kitle ile karakterize oldukça nadir görülen bir hastalıktır. Genelde tek taraflı olup tekrarlayan nüksler sıktır. Bu çalışmada alt lakrimal kanalikül papillomu olan bir hastanın klinik ve histopatolojik bulguları sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kanaliküler papillom, Epifora, Lokal kitle

Squamous Papilloma of the Lacrimal Canaliculi (Case Report)

SUMMARY

Lacrimal canalicular papilloma is a very rare disease which presents with epiphora and local mass. They are usually unilateral and multipl recurrences are common. In this study, the clinical and histopathological evaluation of a patient with inferior lacrimal canalicular papilloma were presented.

Key Words: Canalicular papilloma, Epiphora, Local mass

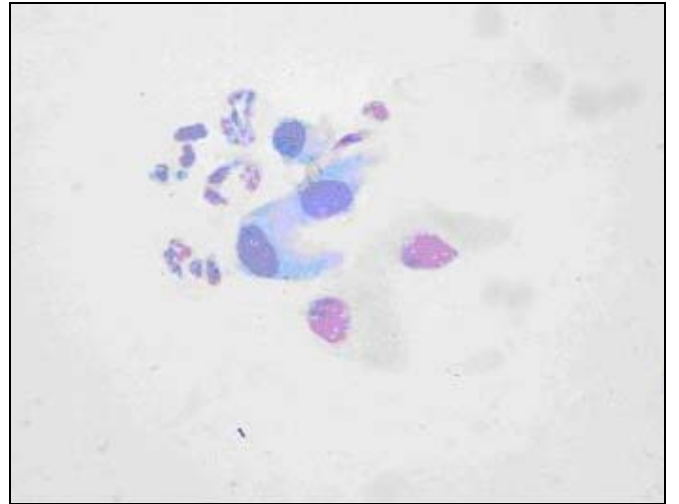
Giriş

Lakrimal kanaliküler papillom, ilk olarak Demains tarafından 1818 yılında tarif edilmiş olup tek taraflı epifora ve lokal kitle ile karakterli, tedavi sonrası nüks oranı yüksek olan ve nadir rastlanılan bir tümördür.¹ Bazı olgularda viral etyoloji suçlanmıştır ve kanaliküler papillomların konjonktiva ve lakrimal kese papillomları ile birliktelik gösterebileceği bildirilmiştir.^{1,2} Koilositoz ve nükleer inklüzyon cisimciği gibi histopatolojik değişiklikler, viral etyolojiyi düşündürmekle birlikte lakrimal kanaliküler papillomlu olgularda gözlenmemiştir.³

Bu çalışmada alt lakrimal kanalikülde skuamöz papillomu olan bir olgunun klinik ve histopatolojik sonuçları sunulmuştur.

Olgu Sunumu

Otuzaltı yaşında bayan hasta. Sağ gözde 1 yıldır süren sulanma, çapaklanma, alt kapak iç kısmında zaman zaman oluşan şişme ve kanlanma şikayeti ile Erciyes Üniversitesi Göz Hastalıkları Anabilim Dalı polikliniğe başvurdu. Anamnezinde daha önceleri benzer şikayetlerinin olmadığı saptandı. Yapılan muayenede hafif hassasiyet, hiperemi ile birlikte mukoid sekresyon gözlemlendi. Kanalikül bölgesine hafif bastırıldığında punktumdan bir miktar taşan kitle gözlemlendi. Bu bölgeden ince iğne aspirasyonu yapılarak histopatolojik incelemeye gönderildi. Yapılan histopatolojik incelemede elde edilen materyalin yüzey epiteline ait benign görünümdeki hücreler ile polimorf çekirdekli lökositler ve tek tük düşmüş skuamöz epitel hücre karışımından oluştuğu ve histopatolojik değerlendirme sonucunda kitlenin skuamöz papillom olduğu saptandı (Şekil 1). Tedavide cerrahi eksizyon uygulandı ve 8 aylık takip süresince nüks gözlenmedi. Hastaya nüks gelişebileceği ihtimali bildirilerek gözlem altına alındı.

Şekil 1. Materyalin yüzey epiteline ait benign görünümdeki hücreler, polimorf nüveli lökositler ve tek tük düşmüş skuamöz epitel hücre karışımı görülmekte.

Tartışma

Lakrimal kanaldaki patolojik değişiklikler ve buna bağlı tıkanmalar sıklıkla inflamatuvar, travmatik, süpüratif ve nadiren neoplastik lezyonlara yanıt olarak ortaya çıkmaktadır.⁴ Süpüratif olmayan kanaliküler tıkanıklıklar, idiyopatik (en sık) klamidyal, viral (herpes zoster, herpes simpleks, vb.) ve bakteriyel (stafilokoksik blefarokonjonktivit) nedenlere bağlı gelişebilir. Stevens-Johnson ve oküler pemfigoid gibi skatrizan hastalıklar, lakrimal kese bölgesine uygulanan radyoterapi, alkali ve termal yanıklar, kapak cerrahisi ve rekonstrüktif ameliyatlar da kanaliküler obstrüksiyonlara neden olabilir. Kanalikülite neden olabilen aktinomiçes benzeri enfeksiyon ajanları staza ve epifora oluşumuna neden olabildiği gibi, lümenin gelişen debris, mukus ve taş ile tıkanması sonucu kitle oluşumuna da yol açabilirler. Ayrıca epinefrin, ekotiofat, idoksiüridin gibi ilaç-

lar direkt punktumı tıkayarak, 5-florourasil gibi ilaçlar da fibrozise yol açarak staz bulgularına neden olabilir.⁵ Bu tür nadir görülen olgularda ayırıcı tanıya gidilerek kesin teşhis konmalıdır. Olgumuzda tüm bu nedenler dışlanmış ve histopatolojik değerlendirme ile de kesin tanı konmuştur.

Lakrimal kanalın en sık görülen primer tümörü olan papillom, konjonktivada görülen şekli ile benzer makroskopik ve mikroskopik özellikler taşımakta olup kanalikül tıkanması oldukça nadir görülen bir durumdur.³ Kanaliküler papillom nadiren de olsa konjonktiva veya lakrimal kese papillomları ile birlikte olabilir. Olgumuzda konjonktiva ve lakrimal kese papillomu gözlenmemiştir. Sıklıkla tek taraflı olup her yaşta görülebilir. Human papilloma virus (HPV) özellikle konjonktival ve lakrimal papillomlarda⁶ daha sık saptanmasına rağmen kanaliküler papillomlarda daha nadir olarak gözlen-

miştir.⁷ HPV'in eşlik ettiği lezyonların histopatolojik incelemesinde özellikle koilositoz ve nükleer inklüzyon cisimciği saptanmakta, bu da viral etyolojiyi desteklemektedir. Viral etyolojinin saptanması, ileride maligniteye dönüşümü açısından önemli olabilir.⁸ Bununla birlikte kanaliküler papillomlu olgularda şu ana kadar maligniteye dönüşüm gösterilmemiştir. Olgumuzda da viral etyoloji saptanmamışsa da malignite gelişebileceği ihtimali gözönünde tutulmaktadır.

Tedavide cerrahi eksizyon, krioterapi ve radyoterapi uygulanabilmekte olup krioterapi ve radyoterapiye bağlı lokal komplikasyonlar gelişebilir.⁹ Bu nedenle cerrahi eksizyon daha sık uygulanan bir metottur ve olgumuzda da aynı işlem uygulanmıştır.

Sonuç olarak, lakrimal kanalikül papillomları nadir olarak görüle de epifora ve lokal kitle ile başvuran hastalarda ayırıcı tanıda mutlaka gözönünde bulundurulmalıdır.

Kaynaklar

1. Slade CS, Katz NN, Whitmore PV, Bardenstein DS. Conjunctival and canalicular papillomas and ichthyosis vulgaris. *Ann Ophthalmol* 1988; 20:251-5.
2. Migliori ME, Putterman AM. Recurrent conjunctival papilloma causing nasolacrimal duct obstruction. *Am J Ophthalmol* 1990; 110:17-22.
3. Williams R, Ilisar M, Welham RA. Lacrimal canalicular papillomatosis. *Br J Ophthalmol* 1985; 69:464-7.
4. Bilgin LK. Boşaltıcı sistem hastalıkları (punktum, kanalikül, kese iltihabları). Hasanreisioğlu B, Kural G, Duman S, ve ark (ed.ler): XI. Ulusal Oftalmoloji Kursu (Lakrimal Sistem Hastalıkları ve Oküloplastik Cerrahi), Ankara;Yıldırım Ofset Basımevi, 1991:44.
5. Gigantelli WJ. The lacrimal drainage system: diseases of the canaliculi. In: Yanoff M, Duker JS (ed): *Ophthalmology*, Philadelphia, Mosby, 1999:17.6-17.7.
6. Karcioğlu ZA, Issa TM. Human papilloma virus in neoplastic and non-neoplastic conditions of the external eye. *Br J Ophthalmol* 1997; 81:595-8.
7. Lass JH, Grove AS, Papale JJ, et al. Detection of human papilloma virus DNA. Sequences in conjunctival papillomata. *Am J Ophthalmol* 1983; 96:670-4.
8. Wilson FM, Ostler HB. Conjunctival papillomata in siblings. *Am J Ophthalmol* 1974; 77:103-7.
9. Harkey NE, Netz HS. Cryotherapy of conjunctival papillomas. *Am J Ophthalmol* 1968; 66:872-4.

Kimlik

Geliş Tarihi: 05.01.2003

Kabul Tarihi: 06.06.2003

*Yrd.Doç.Dr., Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göz Hastalıkları Anabilim Dalı, Kayseri

**Doç.Dr., Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göz Hastalıkları Anabilim Dalı, Kayseri

***Dr., Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göz Hastalıkları Anabilim Dalı, Kayseri

****Prof.Dr., Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göz Hastalıkları Anabilim Dalı, Kayseri

¶ Bu çalışma TOD. XXXVI. Ulusal Oftalmoloji Kongresinde poster olarak sunulmuştur.